

Overzicht kredietmogelijkheden resp. faciliteiten bedrijven

1. Inleiding

Tijdens de behandeling van de begroting 2009 in Provinciale Staten van Flevoland heeft het college van GS aangekondigd een overzicht op te stellen van de kredietmogelijkheden voor de Flevolandse MKB-ondernemingen. In deze notitie worden deze mogelijkheden op een rij gezet.

In paragraaf 2 worden de kredietmogelijkheden en andere faciliteiten weergegeven die van toepassing zijn voor Flevolandse ondernemingen.

In paragraaf 3 worden specifieke Flevolandse regelingen, faciliteiten en projecten genoemd die nu, gelet op de terughoudendheid bij banken op het punt van kredietverlening, meer dan ooit relevant kunnen blijken te zijn voor Flevolandse ondernemingen met financieringsbehoeften. Bedoelde regelingen, faciliteiten en projecten hebben overigens zelf niet het karakter van kredietverlening.

Vervolgens worden in paragraaf 4 en 5 de overige maatregelen opgesomd die recentelijk van rijkswege respectievelijk van de Europese Commissie zijn getroffen om het bedrijfsleven tegemoet te komen i.v.m. de kredietcrisis.

2. Kredietmogelijkheden voor Flevolandse ondernemingen

a. Besluit bijstandverlening zelfstandigen/ Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF)

Gevestigde ondernemers die tijdelijk niet beschikken over voldoende middelen om in het bestaan te voorzien en behoefte hebben aan bedrijfskapitaal en hiervoor geen financiering kunnen krijgen, kunnen een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen. De regeling is erop gericht om bedrijven die levensvatbaar zijn in stand te houden. Er mogen naast het inkomen uit het bedrijf geen andere inkomsten zijn welke de bijstandsnorm te boven gaan. Er kan tot maximaal € 178.019 krediet worden verstrekt, tegen een rente van 7% met een looptijd van maximaal 10 jaar. Bij de aanvraag dienen de laatste drie boekhoudrapporten en een prognose te worden aangeleverd.

De kredieten worden uitbetaald via de ZLF en voor 75% gedeclareerd bij het ministerie van SZW. De overige 25% is voor rekening van de gemeenten.

Het ZFL is een regionale samenwerking van de zes Flevolandse gemeenten, waarbij Lelystad uitvoeringsgemeente is. De uitvoeringskosten worden bekostigd door de gemeenten.

Voor nadere informatie: Zelfstandigenloket Flevoland

telefoon: 0320-286296

info@zelfstandigenloketflevoland.nl

b. Microfinanciering

(Startende) Ondernemers kunnen vanaf 1-1-2009 een beroep doen op microfinanciering tot een bedrag van maximaal €35.000. Hiervoor is de huidige pilot "borgstelling SZW" voor Flevoland uitgebreid naar alle (startende) ondernemers.

De zgn. microfinanciering bestaat uit drie componenten: coaching, een haalbaarheidsonderzoek en een krediet voor ondernemers die in het gewone bankwezen onvoldoende bediend worden. De huidige pilot is een succes gebleken. De handelsbanken ABN/AMRO, Rabobank en de kredietbank Leeuwarden verstrekken tot op vandaag alle kredieten voor cliënten uit de pilot, die via het ZLF bij hen worden aangemeld. Het ZLF organiseert de coaching, het haalbaarheidsonderzoek en geeft de borgstelling af.

Er kan tot maximaal €35.000 bedrijfskrediet worden verleend met een looptijd van maximaal zes jaar, waarbij de rente wordt bepaald door de bank.

De ministeries van SZW en EZ staan borg voor de kredieten tot 80% en betalen de haalbaarheidsonderzoeken. De uitvoeringskosten van het ZLF worden voor 2/3 deel bekostigd door de gemeenten. Voor de overige kosten wordt nog een financier gezocht.

Voor nadere informatie: Zelfstandigenloket Flevoland

telefoon: 0320-286296

info@zelfstandigenloketflevoland.nl

c. Verruiming borgstelling MKB-kredieten

De Borgstellingsregeling MKB-bedrijven (BBMKB) is verruimd. Hiervoor is een aantal voorwaarden om voor een borgstelling in aanmerking te komen gewijzigd:

- Bedrijven met maximaal 250 werknemers komen in aanmerking. Dit was 100.
- EZ staat voor starters extra garant tot € 200.000. Dit was € 100.000.
- Het maximale garantiebedrag wordt € 1.500.000. Dit was € 1.000.000.

Deze verruiming is op 2 november in werking getreden naar aanleiding van de gevolgen van de kredietverlening door banken. Hierdoor kunnen meer bedrijven een beroep doen op de regeling.

Voor nadere informatie: Informatiecentrum SenterNovem
telefoon: 030-2393533

Overigens heeft de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V. het initiatief genomen om de directeuren van de Flevolandse banken uit te nodigen om te praten over gerichte acties voor het Flevolandse bedrijfsleven. Het resultaat zou een Flevolandse “toolkit” kunnen zijn met daarin enkele specifiek Flevolandse en enkele landelijke gereedschappen.

3. Specifieke Flevolandse regelingen, faciliteiten en projecten

Regeling technologische innovatie en milieu-innovatie 2008-2013 (TMI-regeling 2008-2013)
Speur- en ontwikkelingsactiviteiten door MKB ondernemingen die leiden tot technisch nieuwe producten, nieuwe werkwijzen, nieuwe systemen, nieuwe diensten in Flevoland, gericht op energiebesparing, milieuverbetering en duurzaamheidsbevordering, kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring. De subsidie bedraagt maximaal 20% van de eligibele kosten en wanneer het een kleine onderneming betreft 25%. De minimale subsidie bedraagt €20.000 en maximaal €200.000.

De regeling gaat 1 februari 2009 in.

Voor nadere informatie: dhr. Tom Bremer (Provincie Flevoland)
telefoon: 0320-265680
E-mail: Tom.Bremer@Flevoland.nl

c. Technofonds Flevoland B.V.

Het Technofonds Flevoland verstrekt aanvullende financieringsmiddelen aan in de gemeenten Almere, Lelystad, Dronten, Noordoostpolder en Urk te vestigen of gevestigde bedrijven.

De bedrijven dienen zich te richten op innovatieve technieken, producten en processen, of werkzaam te zijn in de ICT. De onderneming behoort tot het MKB (max. 250 werknemers) en is werkzaam in de industrie of stuwende dienstverlening.

Er kan maximaal €250.000 in de vorm van aandelenkapitaal eventueel in combinatie met (converteerbare) achtergestelde leningen worden verstrekt. Het belang in het aandelenkapitaal zal nooit meer dan 49% bedragen, tot een maximum van €100.000.

Aanvragen kunnen worden ingediend bij de fondsmanager.

Voor nadere informatie: dhr. drs. M.M. J.F. Krijger (fondsmanager)
telefoon: 0320-286787
E-mail: info@technofonds-flevoland.nl

d. MKB Fonds Flevoland B.V.

Het MKB Fonds Flevoland verstrekt aanvullende financieringsmiddelen aan veelbelovende en levensvatbare beginnende en groeiende bedrijven, die gevestigd zijn of gevestigd worden in Flevoland. Het door het MKB Fonds te verstrekken kapitaal wordt in principe beschouwd als aansprakelijk vermogen, waardoor de totale financiering door andere partijen kan worden vergemakkelijkt. Ook samenwerking met andere partijen is mogelijk. Detailhandel en horeca zijn uitgesloten.

De financieringsvorm is gelijk aan die van het Technofonds, wat neerkomt op maximaal €250.000 in de vorm van aandelenkapitaal eventueel in combinatie met (converteerbare) achtergestelde leningen.

Voor nadere informatie: dhr. drs. M.M.J.F. Krijger (fondsmanager)
telefoon: 0320-286787
E-mail: info@mkbfondsen-flevoland.nl

e. Flevolands Ondernemers Ondersteuning (FLOO)

Deze regeling van de Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V. is primair gericht op het ondersteunen van (nieuwe) industriële en stuwende dienstverlenende bedrijven in Flevoland. Het doel van de ondersteuning is de ondernemers te ondersteunen bij het realiseren van hun plannen, die vernieuwend zijn, toegevoegde waarde hebben voor de regionale ontwikkeling, nieuwe arbeidsplaatsen opleveren, industrieel of stuwend dienstverlenend zijn en levensvatbaar zijn.

Uitgangspunt voor de ondersteuning is de vraag van de ondernemer. Aan de hand van een individuele intake met de ondernemer worden er afspraken gemaakt voor ondersteuning die passen bij de wensen en ideeën van de ondernemer. Op deze manier kunnen ondernemers worden geholpen door een directe 1 op 1 ondersteuning door externe deskundigen op gebieden zoals het opstellen van een businessplan, het verkrijgen van financiering en accountancy, organisatieontwikkeling, juridische en contractuele zaken, procesondersteuning, octrooiaanvraag e.d. De ondernemer kiest uiteindelijk zelf met welke deskundigen in zee wordt gegaan.

De regeling voorziet in een bijdrage aan de ondernemer van 50% van de totale kosten van een ondersteuningstraject tot een maximum van € 5000 per traject.

Voor nadere informatie: Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.
dhr. René Zijlstra (projectleider FLOO)
telefoon: 0320-286732
E-mail: zijlstra@omfl.nl
Website: www.omfl.nl

f. Flevolands Informal Investors Netwerk (FLINN)

De Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V. wil via dit netwerk contacten bevorderen tussen de deelnemende informal investors (heden ca 55) en kapitaalbehoevende ondernemers/bedrijven. In beginsel gebeurt dat op bijeenkomsten waarvoor alle deelnemende informal investors worden uitgenodigd en waarbij kapitaalbehoevende ondernemers hun plannen kort en krachtig presenteren.

In voorkomende gevallen kan de OMFL ook buiten deze bijeenkomsten relaties tot stand brengen, bijvoorbeeld als sprake is van dringende financieringsbehoefte en de eerstvolgende bijeenkomst te lang op zich laat wachten.

De aan het netwerk deelnemende informal investors, veelal ondernemers of oud-ondernemers, hebben de intentie geld te investeren in naar hun mening kansrijke kleinere ondernemingen en willen ook hun kennis en ervaring daaraan ter beschikking stellen.

Uitsluitend in Flevoland gevestigde ondernemingen, of ondernemingen die hebben toegezegd zich op korte termijn in Flevoland te vestigen, komen voor financiering via het netwerk in aanmerking.

Voor nadere informatie: Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.
dhr. J. Timmers
telefoon: 0320-286745
E-mail: timmers@omfl.nl
Website: www.omfl.nl/INF.%20INVESTORS

4. Recente (andere) rijksmaatregelen in verband met de kredietcrisis en recessie

a. Tijdelijke regeling werktijdverkorting vanwege kredietcrisis (WTV)

Bedrijven die door de kredietcrisis te kampen hebben met acute vraaguitval kunnen werktijdverkorting voor hun personeel aanvragen. Doel van de regeling is om te voorkomen dat in wezen gezonde bedrijven door de kredietcrisis overreageren op de vraaguitval door personeel te ontslaan dat mogelijk kort daarna weer hard nodig is. Cruciale factor bij de werktijdverkorting is de mate van omzetverlies. Deze moet minimaal 30% bedragen t.o.v. de

twee maanden voor de aanvraag van de werktijdverkorting. Gedurende de periode van werktijdverkorting ontvangt de betrokken werknemer een WW-uitkering voor dat deel van de werktijd waarvoor werktijdverkorting is verleend. De periode van werktijdverkorting is in beginsel 6 weken en kan worden verlengd tot maximaal 24 weken. De regeling staat in beginsel tot 1 januari 2009 open en wordt gesloten zodra de aanvragen voor werktijdverkorting de grens van 20.000 voltijdsarbeidsplaatsen heeft bereikt.

Aanvraagformulier en toelichting zijn te downloaden op www.szw.nl

Voor nadere informatie: Klantencentrum UWV
telefoon: 088 8982008

b. Mobiliteitscentra

Het kabinet wil regionale mobiliteitscentra opzetten om mensen van werk naar werk te bemiddelen. Dit moet dreigende werkloosheid voorkomen. Mobiliteitscentra zijn tijdelijke samenwerkingsvormen tussen (lokale, regionale en landelijke) overheid en bedrijfsleven. Zij moeten helpen om gedwongen ontslagen zo veel mogelijk te voorkomen. Met werkloosheid bedreigde werknemers worden daar begeleid naar nieuw werk of tijdelijk gedetacheerd bij andere werkgevers. Ook kunnen ze scholing aanbieden die het perspectief op een nieuwe baan vergroot.

Hoe de centra er precies gaan uitzien, is nog onduidelijk. Wel laat het kabinet doorschemeren dat flexibiliteit belangrijk is. Er kunnen centra worden ingericht voor een regio, maar ook voor werknemers van een specifiek bedrijf.

Het kabinet heeft UWV en CWI gevraagd de organisatie van de centra te regelen in samenwerking met "relevante partners".

c. Fiscus: Vervroegde afschrijving tot 50% per jaar

Om tegemoet te komen aan de liquiditeits- en financieringsbehoefte van ondernemingen, zal de willekeurige of vervroegde afschrijving tijdelijk worden ingevoerd in 2009 en 2010. De afschrijving bedraagt daarbij ten hoogste 50 % per kalenderjaar.

In de najaarsnota 2008 heeft Minister Bos laten weten hoe de regelingen zullen worden ingevuld. Investerings die tussen 1 januari 2009 en 31 december 2009 worden gedaan kunnen in twee jaar worden afgeschreven. Ofwel 50% in 2009 en 50 % in 2010.

De afschrijvingsmogelijkheid geldt zowel voor VPB- als IB-ondernemers en kan worden toegepast op bijna alle bedrijfsmiddelen. Uitgezonderd zijn woningen, bedrijfsgebouwen, grond-, weg-, en waterbouwkundige werken, personenauto's, immateriële vaste activa (ook software) en in cultuur gebrachte activa (bijvoorbeeld bomen en vee). De staatssecretaris kijkt nog of de maatregel ook kan worden toegepast op zeer zuinige auto's.

d. Verlaging vennootschapsbelasting MKB-tarief

Het MKB-tarief van de tweede schijf in de vennootschapsbelasting wordt verlaagd van 23% naar 20% voor de jaren 2009 en 2010. Het MKB-tarief geldt tot een belastbaar bedrag van € 200.000. Daarboven blijft het tarief 25,5%. In het kader van het belastingplan 2009, dat recentelijk is aangenomen door de TK, wordt overigens al met terugwerkende kracht en alleen in 2008 de winst tot en met € 275.000 belast tegen 20%.

5. Maatregelen vanuit Brussel

Op 26 november 2008 heeft de Europese Commissie het Europees Economisch herstelplan gepresenteerd waarvan de hoofdlijnen medio december jl. door de regeringsleiders zijn omarmd.

In dit plan worden de 27 lidstaten opgeroepen de economie een financiële impuls van €200 miljard te geven.

Het overgrote deel van deze middelen moet worden ingezet via de nationale begrotingen. Alle lidstaten hebben als richtlijn toegezegd om 1,5% van het eigen nationaal inkomen hieraan te besteden.

Het pakket bevat de volgende concrete maatregelen:

- a. Het vergroten van het aanpassingsvermogen van de Europeanen:
  - Nationale middelen meer richten op activering, scholing en werkbemiddeling.
  - Meer ruimte voor nationale fiscale stimulansen ter reductie van loonkosten.
- b. Het bevorderen van ondernemerschap:
  - 30 miljard leningen beschikbaar bij EIB voor dekking kredieten MKB (10 miljard extra).
  - Verlichting administratieve lasten, zoals snellere procedure staatssteun.
- c. Meer investeringen in infrastructuur en energie:
  - Versnelde investeringen in Europese infrastructuur: o.a. 5 miljard extra voor breedband.
  - Versnelde implementatie Europese structuurfondsen: toezeggingen naar voren halen.
  - Verbeterde energie-efficiëntie in gebouwen: inzet via operationele programma's fondsen.
  - BTW-reductie voor groene producten/diensten, die m.n. gericht zijn op energie-efficiëntie.
- d. Het bevorderen van innovatie en R&D:
  - Het stimuleren van innovatie in bouw- en auto-industrie gericht op alternatieve energie.

Voor diverse maatregelen doet de Europese Commissie een beroep op de financiering via de beschikbare structuurfondsen. Deze middelen zijn voor de vier provincies en de vier grote steden van de Randstad voor de periode 2007-2013 ondergebracht in het programma Kansen voor West. Op diverse punten zullen de structuurfondsen verordeningen aangepast worden om de extra inzet van middelen mogelijk te maken. Een aantal van deze maatregelen is relevant voor de beschikbare structuurfondsen in Nederland.

Het gaat om de volgende aanpassingen:

- Een verhoging van het voorschotpercentage in 2009 met 2,5%.
- Het toestaan van de subsidialiteit van overheadkosten door een "flat rate".
- De introductie van de mogelijkheid om bijdragen in natura subsidiabel te beschouwen.